

[Jørgen Winther]

Hvad angår plejeorloven, er det altså omkring 8.000 gange ca. ¼ år, kun 2.000 årsværk. Det glæder mig også, at der ikke er nogen som helst ordfører, der har nævnt et økonomisk argument som grundlag for, at man ikke vil indføre plejeorlov. Man har brugt de samme argumenter gennem de sidste 10 år: det berømte pres på kvinderne og på pårørende. Jeg synes, man efterhånden snart må tage stilling. Hvis man ønsker at hjælpe de døende og familier, der ønsker at pleje døende, bør man sige ja til plejeorlov. Det, der er typisk for vores demokrati i dag, er, at det er infiltreret af pressionsgrupper og lobbyister. De døende er en persongruppe, hvor der ikke er mulighed for at udøve pression. Der har demokratiet sin store svaghed, og så glemmer vi denne gruppe. Nu har vi mulighed for at få flertallet igennem. Det siger jeg tak for.

Hanne Andersen (S):

Jeg vil gerne sige tak, naturligvis først og fremmest til dem, der i dag har givet udtryk for, at de er positive, at de ikke er afvisende. Jeg synes, vi er kommet et skridt videre end ved de tidligere behandlinger. Der er nu, så vidt jeg kan tælle, et flertal, og det, synes jeg, er til gavn for de syge.

Der er stadig væk nogle misforståelser, også i forhold til vort forslag. Med hensyn til adgang til tidsubegrænset plejeorlov er der nogle, der har spurgt, hvor retten er til at vende tilbage til arbejdsmarkedet. Det ligger der faktisk i det begreb. Vi har også sagt i bemærkningerne, at det er uanset, om man er offentligt eller privat ansat, eftersom en orlov ikke er noget værd, hvis man ikke har en arbejdsplads at vende tilbage til og forsørge sig ved, og det ville jo være en ubetinget fordel at vende tilbage til det samme, kendte arbejde og de samme kolleger. Det ligger der helt præcist i bemærkningerne.

Ministeren siger, at der er nogle etiske holdninger. Ja, det er der bestemt, det er etik, dette drejer sig om, og det drejer sig om frivillighed, det drejer sig om valg, det drejer sig ikke om, at nogen skal. Den, der har det dårligt med sine nære pårørende, ønsker ikke at komme hjem og blive plejet. Jeg tror, etikken ordner meget selv. Jeg er helt overbevist om, at de, der ønsker det – vi har fået mange henvendelser – har en kemi, der passer sammen i situationen. Det er derfor, de ønsker det.

At frikommuner kan ansætte slægtninge, er meget godt, men de kan ikke give dem ret til at have et arbejde, de kan vende tilbage til, når plejesituationen er overstået. Det, der mangler, er en ret til orlov, en ret til at komme tilbage til sit arbejde, en ret til lønkomensation, så familien kan eksistere, mens man klarer den opgave, man har besluttet at klare sammen.

Det er det, det drejer sig om, og ikke om kritik af sygehussvæsenet. Selv om sygehussvæsenet er skruet sammen til at behandle og helbrede, er det i dag ikke skruet sammen til at pleje. Det hjælper ikke ret meget at få lov til at sove der om natten. Så kan man få en madras på gulvet. Det er noget praktisk noget, men det ikke det, der er brug for. Der er brug for ro, tryghed og sikkerhed. De eksisterende ordninger i kommunerne er der heller ikke noget i vejen med, de kan sikkert udbygges nogle steder. Der, hvor de er udbygget optimalt, og hvor kommunerne har brugt deres fantasi og tænkt situationerne igennem, fungerer det fremragende.

Vedrørende de kompenserede besparelser: Vi har sagt, at det ikke var et besparelsesforslag – det har det aldrig været – men vi ved godt, hvad en sygehusseng koster på årsplan, vi ved godt, hvad en lønkomensation kan løbe op i, og det er ting, vi kan diskutere. Regeringen er jo indstillet på at gå nye veje, når det gælder offentlig administration, når det gælder at overskride grænser mellem det ene område og det andet, så jeg ville ikke tro, at det ville være regeringen fremmed også at gå nye veje her.

Hvis man skal finde en fordelingsnøgle, kan man bruge fordelingsnøglen med de over 67-årige og de under 67-årige for så vidt angår fordeling mellem amter og kommuner.

Alle de lokale erfaringer viser, at det, der mangler, er orlov, ret til at vende tilbage til arbejdet, lønkomensation. Pres på kvinderne bliver det først og fremmest, hvis vi ikke indfører denne ordning; men for øvrigt er der også mænd, der ønsker den. Hvis vi ikke laver en værdig lønkomensation, en ret til at vende tilbage til sin arbejdsplads, så er det først og fremmest kvindediskrimination og kvindeundertrykkelse. Men der er ingen, der skal trykkes; det her er frivilligt.

Der skal ikke laves firkantede ordninger. Der er stadig væk mulighed for at være opfindsom, at imødekomme behovene lokalt, som de måtte være.